

Ylöjärven kaupungin hyvinvointiohjelma 2025-2036 lausuntopyyntö / hyvinvointilautakunnan lausunto

Hyvinvointilautakunta 07.10.2025 § 132

Valmistelija: Hyvinvointipäällikkö Suvi Saarinen

Seloste ja perustelut: Kuntien tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa (Kuntalaki Kuntien vastuulla on edistää asukkaiden hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa (Kuntalaki 410/2015 §1; Sote-järjestämislaki 612/2021 §6).

Ylöjärven kaupungin hyvinvoinnin edistämisen toimissa painotetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa ja hyvinvointinäkökulman huomioimista päätöksenteossa, jotta asukkaiden arki olisi mahdollisimman sujuvaa.

Hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät raportointi- ja suunnitelmavelvoitteet perustuvat lainsäädäntöön. Kuntalain mukaan kuntastrategiassa on huomioitava kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä laadittava kerran valtuustokaudessa laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Hyvinvointiohjelman (2025-2036) ensimmäinen osa, hyvinvointikertomus on julkaistu keväällä 2025. Kertomus on tietopohjainen kuvaus ylöjärveläisten hyvinvoinnista sekä hyvinvointityön toimenpiteistä, niiden vaikutuksista menneellä valtuustokaudella ja se toimii suunnitelmatyön tukena. Hyvinvointiohjelman suunnitelmaosa on kaupungin strategian alainen, poikkihallinnollinen asiakirja, joka perustuu hyvinvointikertomuksen tietoihin hyvinvoinnista ja asukkaiden, luottamushenkilöiden sekä asiantuntijoiden näkemyksiin hyvinvoinnin edistämisen toimista. Se tukee päätöksentekoa ja toiminnan suunnittelua määrittelemällä painopisteet, tavoitteet, keinot ja mittarit. Hyvinvointiohjelma yhdistää aiemmat ikäryhmä- ja teemasuunnitelmat yhdeksi kokonaisuudeksi, edistäen yhteistyötä toimialojen välillä ja yhtenäistäen raportointia, korostaen yhteisiä tavoitteita ja toimenpiteitä. Poikkihallinnollisessa hyvinvointiohjelmassa kuvataan ensisijaisesti hyvinvointiin vaikuttavia ilmiöitä, tavoitteita ja toimia, jotka edellyttävät yhteistyötä kaupungin sisällä sekä sidosryhmien välillä.

Hyvinvointiohjelma (2025-2036) perustuu aiemmin laaditun hyvinvointikertomuksen ja vuosiraporttien tuomiin havaintoihin, kaupunginhallituksen ja -valtuuston, lautakuntien ja vaikuttamistoimielinten huomioihin sekä eri asiantuntija- ja asukasnäkemyksiin, joita on kerätty esimerkiksi kyselyillä, tarinoilla ja työpajoissa. Ohjelman laatimiseksi on järjestetty Hyvinvointia arkeen -työpajasarja asukkaille, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen yhteistyöryhmien jäsenille, vaikuttamistoimielimille ja hyvinvointilautakunnan ja kasvatus- ja opetuslautakunnan jäsenille, sekä yhden järjestöjen yhteisen työpajan. Lisäksi ohjelmatyön valmistelu sisälsi yhden valtuustoinfon ja valtuustoseminaarin osion. Kokemustieto pohjautuu asukaskyselyihin, joita on toteutettu vuosien 2024-2025 aikana.

Hyvinvointiohjelman painopisteet tukevat hyvinvoinnin edistämisen toimia ja eri-ikäisten ylöjärveläisten hyvinvointia ohjelmakaudella. Painopisteet sisältävät tavoitteet, toimenpide-ehdotukset ja seurannan. Ohjelman painopisteet ovat;

- 1) yhteisöllinen ja tasapainoinen arki, jonka tavoitteena on vahvistaa osallisuutta, ehkäistä yksinäisyyttä ja kaventaa hyvinvointieroja,
- 2) turvallinen ja viihtyisä arkiympäristö, jossa pyritään parantamaan viihtyisyyttä ja turvallisuutta sekä vähentämään eriarvoisuutta.

Painopisteiden alla olevissa toimenpide-ehdotuksissa esitetään niitä ennaltaehkäiseviä toimia, joiden tavoitteena on tukea osallisuutta, edistää kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kaventaa hyvinvointieroja.

Hyvinvoinnin kokemukset ja edistämisen keinot voivat vaihdella ikäryhmittäin ja laisäädäntö velvoittaa laatimaan suunnitelmat lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden hyvinvoinnin edistämiseksi, ja nämä on huomioitu hyvinvointiohjelmassa ikäryhmäkohtaisina toimenpiteinä ja erityishuomioina. Ylöjärven kaupungin hyvinvointiohjelma (2025-2036) yhdistää nämä aiemmat ikäryhmä- ja teemasuunnitelmat nyt yhdeksi kokonaisuudeksi, edistäen yhteistyötä eri toimijoiden välillä ja yhtenäistäen hyvinvointityön tavoitteita, toimia ja raportointia.

Hyvinvointiohjelma on valmisteltu sähköisen hyvinvointikertomuksen alustalle. Hyvinvointiohjelman toteutusta seurataan vuosittaisilla hyvinvointiraporteilla, Ylöjärveläisten hyvinvoinnin tila-raportilla, ja tavoitteet sekä toimenpiteet konkretisoituvat talousarvioprosessin mukaisesti. Lain edellyttämällä tavalla kerran valtuustokaudessa laaditaan laajempi hyvinvointikertomus ja sen yhteydessä tehdään tarvittavat päivitykset suunnitelmaosioon.

Hyvinvointiohjelma käsitellään syksyllä 2025 hyvinvointilautakunnassa, muissa lautakunnissa, kaupunginhallituksessa ja valtuustossa 1.12.2025. Lautakuntien käsittelyssä toivotaan lausuntoa esitetyistä painopisteistä, tavoitteista, toimista ja seurannasta.

Toimivalta:	Kuntalaki 14 §, 39 §, Hallintosääntö §100,
Lisätietoja päätöksestä:	Hyvinvointipäällikkö Suvi Saarinen 044 481 1471, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi
Oheismateriaali:	- Hyvinvointiohjelma (2025-2036) luonnos
Esittelijä:	Vapaa-aikajohtaja
Päätösehdotus:	Hyvinvointilautakunta päättää; 1) merkitä yllä olevan selonteosan tiedoksi ja antaa lausuntonsa Hyvinvointiohjelman 2025-2036 painopisteistä, tavoitteista, toimista ja seurannasta, 2) lähettää Hyvinvointiohjelman 2025-2036 luonnoksen lausuttavaksi tekniseen lautakuntaan, kasvatus- ja opetuslautakuntaan ja ympäristölautakuntaan, 3) koota yhteen saamansa lausunnot kokouksessaan 5.11.2025 ja lähettää sen jälkeen Hyvinvointiohjelman 2025-2036 kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsiteltäväksi ja 4) tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.
Päätös:	Hyväksyttiin keskustelun jälkeen. -----

Valmistelija: Hyvinvointipäällikkö Suvi Saarinen

Seloste ja perustelut: Ylöjärven kaupungin Hyvinvointiohjelman (2025-2036) luonnos on ollut lausuntokierroksella teknisessä lautakunnassa, kasvatus- ja opetuslautakunnassa ja ympäristölautakunnassa. Lausuntokierroksella toivottiin lausuntoa ohjelmassa esitetyistä painopisteistä, tavoitteista, toimista ja seurannasta.

Hyvinvointiohjelman valmistelussa on noudatettu osallistavaa prosessia. Ohjelman laatimiseksi on järjestetty Hyvinvointia arkeen -työpajasarja asukkaille, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen yhteistyöryhmien asiantuntijoille, vaikuttamistoimielimille ja hyvinvointilautakunnan ja kasvatus- ja opetuslautakunnan jäsenille, sekä paikallisille järjestöille. Lisäksi ohjelmatyön osana toteutettiin valtuustoinfo sekä valtuustoseminaarin osuus. Hyvinvointiohjelmassa oleva kokemustieto pohjautuu asukaskyselyihin ja -haastatteluihin, joita on kerätty vuosien 2024-2025 aikana.

Edellä mainittujen lautakuntien lausunnoissa ei ollut huomautettavaa hyvinvointiohjelman luonnoksen sisällöstä. Lausunnoissa todettiin ohjelman painopisteiden ja tavoitteiden olevan poikkihallinnollisia.

Lausuntokierroksen yhteydessä luonnokseen tehtiin saavutettavuustarkistus ja sen pohjalta tarvittavat tekniset muutokset. Hyvinvointiohjelman (liite nro 1) hyväksymisen jälkeen laaditaan erillinen esitysmateriaali ja seuraavaksi ohjelma etenee kaupunginhallitukseen ja -valtuustoon.

Toimivalta: Kuntalaki 14 §, 39 §, Hallintosääntö §100

Lisätietoja päätöksestä: Hyvinvointipäällikkö Suvi Saarinen 044 481 1471, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Liite: nro 1 / hyvinvointiltk 5.11.2025:
- Ylöjärven kaupungin hyvinvointiohjelma (2025-2036)

Esittelijä: Vapaa-aikajohtaja

Päätösehdotus: Hyvinvointilautakunta päättää;
1) merkitä yllä olevan selosteosan tiedoksi,
2) lähettää Hyvinvointiohjelman (2025-2036) kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsiteltäväksi.

Päätös: